

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vsa leta . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnine se plačujejo naprej na naročbe brez priložne naročnine se uprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se račune po tarifu v petitu: za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo ulica Molina piccolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklame daje se prosto poštnino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

„Nezmisel“.

I.

„Die „Zedinjena Slovenija“ ist also ein Unsinn.“

„Südsteirische Post“ št. 44 od 2. junija 1897.

Nulla dies sine linea — ni je številke v „Südsteirische Post“, ki bi nam ne donesla novih načrtov, kako bi se dal zagotoviti obstanek naroda slovenskega. Ta brižnost, to zanimanje bi bilo vredno vse hvale, da, razpravljanje o tem predmetu je celo dolžnost slovenskemu novinstvu sedaj, v tej dobi, ko občutimo vsi, da so šteti dnevi stari centralistiški Avstriji in se elementarno silo pojavlja potreba preustrojenja države v zmislu enakopravnosti narodov in večje samostojnosti posamičnih delov, sestavljajočih državno skupnost. V „Slov. svetu“ in v našem listu se je vedno povdarjala potreba, da se slovensko novinstvo bavi s tem velikim vprašanjem. O povdarjanju te potrebe si nismo domnevali nikakor, da pride do velikih sprememb že danes ali jutri; ali živo nam je bila pred očmi nevarnost, ki bi utegnila nastati za našo bodočnost, ako bi naš narod zgubil zmisel za pogoje svojemu obstanku in razvoju. Posledica temu bi bila neizogibno ta, da bi veliki trenotki zalotili naš narod nepripravljenega, da bi v trenotkih, ko bi morali povedati jasno in razločno, kaj da hočemo, narod ne vedel, kaj hoče.

Zato smo govorili vedno in vedno: vzbujajmo v narodu zmisel za idejale, pripravljajmo ga na velike trenotke!

Mnogi naših rojakov nas niso hoteli umeti. Bili smo jim sanjači, utopisti, nepraktični ljudje. In oni, ki pišejo sedaj v „Südsteirische Post“ članke in načrte o preustrojenju naše države, niso bili ravno zadnji, ki so nam dajali občutiti ost svoje satire, ironije in svojega sarkazma. I oni so slednjič zašli med — sanjače!! Daleč proč od nas bodi kakoršnobodi očitane nedoslednosti! Ne, mi se le veselimo na tem spreobrnjenju, na tej konverziji. Svobodni vsake osebne občutljivosti se veselimo od srca, ako zmagujejo načela, ako zmaguje pametno spoznanje.

In spoznanje zmaguje, spoznanje, da v dose-
danji uredbi države absolutno in nikdar ne najdemo Slovenci jamstva za svoj razvoj in obstanek. Klasična priča pojavljajočega se spoznanja so ravno članki v „Südsteirische Post“, ki je kazala do-
sedaj uprav okostenel konservativizem ozirom na uredbo države.

E pur si muove: načrti, pojavljajoči se v tem listu, pričajo, da vendar niso bili toli brezsmiselni sanjači oni, ki so že poprej delali toisto, kar dela sedaj — „Südsteirische Post“!

To je zmaga spoznanja, da oblike uprave narodov se morajo spreminjati v razmerju z razvojem njih potreb, z razvojem narodov. In narodi v Avstriji se razvijajo. Z razvijanjem rasto potrebe, a tem potrebam primerna bodi tudi njih uprava.

Narod slovenski se razvija in napreduje po vseh pokrajinah. Narod slovenski je organska celota ne glede na politične meje, ki ga dele. Kulturnim potrebam vseh delov naroda slovenskega treba torej ustrezati po enakem načinu, po enakih načelih. Ali je možno to ob sedanjih političnih uredbi države. Ne! O tem je menda že uverjen sleherni politični otrok. Na to stran smo torej jedini. Dobro je tako.

Po tem spoznanju pa je postalo aktuelno vprašanje: kakova bodi sprememba?! Tu pa nam, žal, gredo menenja jako navskriž.

Naši nazori so znani. Mi smo jih zagovarjali vedno in dosledno. In tudi, rekli bi, zgodovinsko opravičeni so ti nazori, ker se opirajo na program, kakor so ga propagirali prvoborniki našega narodnega preporoda, na mnogoštevilnih taborih, ob navzočnosti tisočev in tisočev naroda. Ta program ima sankcijo vsega naroda slovenskega. Glavna točka našega programa je: združenje vseh Slovencev v jedno upravno celoto! V takem združenju bi imeli popolno zagotovilo primerne uprave naših kulturnih in materialnih potreb.

Ali ni po takem naravno, da smo se čudom začudili, ko smo čitali v „Südsteirische Post“ od 2. junija zatrdilo, da je misel na tako združenje — nezmisel!

Boj za enakopravnost.

Št. 96

D. s.

V imenu Njega veličanstva cesarja!

C. k. državno sodišče je spoznalo za pravo po izvršeni javni razpravi dne 28. aprila 1897, pri kateri so bili navzoči, kot:

Predsednikov namestnik c. k. državnega sodišča.

Dr. Karel Habietinek,
glasovalci:

Klement vitez Aule, Ernest pl. Giuliani, Dr. Rajmund Gröbl, Herman baron Loeb, Dr. Leopold Pfaff, Dr. Leon grof Piniński, Dr. Anton Randa, Dr. Antov Rintelen, Maks baron Scharschmid, Dr. France vitez Šrom,

zapisnikar

Dr. Karel Hugelmann

o pritožbi Matije Mandić-a, predsednika odbora za postavljenje nagrobnega spomenika Karlu Martelanc-u, vloženi dne 29. januarja 1897, št. 20 (d. s. odvetniku Dr. Gustavu Gregorin-u, radi prekrška v čl. 19. državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1897 drž. zakona z dne 21. decembra 1867 drž. zak. št. 142 zajamčena pravice, zaslišavši gospoda Dra Jan-a Lenoch-a dvornega in sodnega odvetnika na Dunaju, kot zastopnika pritožitelja, in gospoda Dra. Alojzija Millanich-a, dvornega in sodnega odvetnika na Dunaju, kot zastopnika upravnega odbora mesta tržaškega:

Vsled razsodbe upravnega odbora mesta tržaškega pritožitelju vročene s tergalnim odlokom mestnega magistrata tržaškega z dne 7. januarja 1896 recte 1897. št. 40114 ex 1896 prekršilo se je v ustavi zajamčeno politično pravo narodne enakopravnosti.

Razlogi:

V dejanskem oziru je dokazano, da je rekurz, ki ga je uložil pritožitelj proti odloku magistrata tržaškega pri upravnem odboru mesta Trst v slovenskem jeziku, magistrat vrnil z odlokom v italijanskem jeziku od 7. januarja 1897, št. 40114 ex 1896 z opazko, da je upravni odbor sklenil, da o tem rekurzu ne bode razpravljaj, ker je spisan v drugem jeziku, nego v onem občine.

Naovrženo je dalje, da je proti temu odloku v zmislu §. 119 d. odst. 2 mestne ustave tržaške (ces. patent z dne 12. aprila 1850, drž. zak. št. 139) nadaljni priziv v administrativnem postopanju bil nedopusten.

V tem odloku uvidela je pri državnem s o dišču vložena pritožba, da se je prekršil čl. 19 drž. osnovnega zakona o splošnih državljskih pravicah, ker je slovenski jezik v Trstu pripoznan kot deželni jezik, in da je določba navedenega čl. 19 prekršena s tim, da v občevanju strank z upravnim odborom tržaškim slovenski jezik ni ravno tako pripoznan, kakor oni, ki je v izpodbijanem odloku označen kot jezik občinski, t. j. italijanski.

Protispis dokazuje svojo pravico proti temu pred vsem, da je ravnopravnost v deželi navadnih jezikov po državnem osnovnem zakonu pripoznana samo od države in da odtod izvirajočo dolžnost ne more se raztezati na občine.

Določevanje svojega občinskega jezika je notranja zadeva vsake občine.

Občina ima ravno tako pravico, da varuje svojo narodnost in jezik, kakor zasebnik, in ta pravica bila bi prekršena, ako se jo sili prejemati spise spisane v tujem jeziku.

Potem protispis oporekuje, da je slovenski jezik v deželi navaden jezik v Trstu in sicer bodi si zarad — kakor trdi — relativno neznatnega števila v Trstu bivajočih Slovencev, bodi si tudi zarad okolnosti, da je italijanski jezik, kateremu so večji tudi tržaški Slovenci, jezik društvenega in poslovnega prometa.

Državno sodišče ravnalo se je pri svoji razsodbi ugajajoči pritožbi po sledečih okolnostih:

Po odst. čl. 19 državnih osnovnih zakonov o splošnih državljskih pravicah pripoznana je jezikovna ravnopravnost v „uradu“ vsesplošno.

Ako se tam pravi, da jezikovna ravnopravnost pripoznava država, ne more se v tem najti vtesnitev na državne organe, kakor to sledi iz tega, da stojé „urad“, „šola“ in „javno življenje“ drugo poleg drugega.

Iz tega za predstoječi slučaj sledi, da je tudi upravni odbor mesta tržaškega kot urad, ki se opira na podlago državnega zakonodajstva (ces. pat. od 12. aprila 1850, drž. zak. št. 139) podvržen oblasti čl. 19 drž. osnovnega zakona z dne 31. decembra 1867, št. 142 drž. zak. in da zarad tega ni opravičen, njemu v deželi navadnem jeziku podano vlogo odbiti samo zarad tega, ker vloga ni spisana v onem jeziku, ki je proglašen občinskim jezikom.

Ker iz poslednje okolnosti se ne vidi, da je občinski urad oproščen dolžnosti državnega osnovnega zakona proti strankam, sprejemati vloge, ki so spisane v deželi navadnem jeziku.

Odločilno je torej, — je-li je v ozemlju tržaškem, v katerem se občina in dežela strinjata, jezik slovenski v deželi navaden jezik.

To vprašanje mora se na temelju zgodovinskega razvoja in obstoječih razmer potrditi.

Ne gledé na to, da v omenjenem ozemlju glasom popisovanja ljudstva od 31. dec. 1890 slovensčino govori 27.725 prebivalcev, proti kateri številki stoji 100.039 Italijanov, pokazuje se veljava slovensčine kot v deželi navadnega jezika iz najponižnejšega nasveta pravosodnega ministra z dne 18. julija 1849. l. o osnovi sodišč v Primorju (pril. k. št. 343 drž. zak.), v katerem se gledé ozemlja tržaškega navaja, da je v mestu vladajoči jezik italijanski, v okolici pa slovanski, po načinu kakor govoré Slovenci.

Temu je dostaviti, da je po šematizmu ljudskih in meščanskih šol izdanem po c. k. statistični

osrednji komisiji, Dunaj 1. 1891, učni jezik vseh 11 ljudskih šol v predmestnih krajih in okolici mesta tržaškega slovenski ali italijanski in slovenski (nobene pa samo italijanski).

Konečno pa je (poleg prakse državnih oblasti) ozir jemati na to, da se primorski deželni zakonik celo samo za Trst določene dele izdaja tudi v slovenščini.

DUNAJ, dne 28. aprila 1887.

Od c. k. državnega sodišča.

Habietinek s. r.

Hugelmann s. r.

Za pravilnost prevoda odgovoren
Na DUNAJU, 27. majnika 1897.

Jakob Pukl,

sodni tolmač bol. hrv. srb. in slovenskega jezika,
na Dunaju, I. Plankeng. 4.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 5. junija 1897.

K položaju. Jedno glavnih glasil nemške levice poroča, da so bile avdiencije parlamentarcov pred cesarjem velikanske važnosti; iste da so kažipot za bodočnost. Do avdiencij da je prišlo po prizadevanju grofa Badenija. Večina gleda nadobudno v bodočnost. Uverjena da je, da se sedaj tudi grof Badeni — ko se je česar izrekel za desnico — odloči za soglasje z večino. Govori na banketu desničarjev, da so znak novega kurza v notranji politiki. Kakor introdukcija tega novega kurza bode imenovanje Čeha Kaizla ministrom. Večina da smatra svoje pozicije tako trdnimi, da jih ne bode mogel porušiti niti eventuelni vihar iz Ogerske.

O avdiencijah se čuje dalje, da je cesar pozval poslance, da naj pomirljivo uplivajo na prebivalstvo, ko pridejo domov. Začetek pomirjenja med narodi se mora izvrševati na Češkem.

Cesar da se je tudi jako ostro izrazil o vedenju opozicije, ni pa dovolil, da bi njegove besede prišle v javnost.

Ozirom na poskuse, ki jih hoče baje ponoviti vlada za spravo med Nemci in Čehi, izjavlja vodstvo mladočeške stranke, da ponudbe morajo priti od Nemcev in sicer na podlagi popolne jednakoopravnosti. Čehi ne morejo dovoliti nobenih koncesij, ampak le Nemci, kajti le oni so popolnoma deležni vseh pravic. Ničesar pa ni še znano o tem, kako misli vlada započeti svojo akcijo za pomirjenje.

Pač pa se čuje, da hoče vlada izdati komuniké, v katerem jasno razloži razloge, ki so doveli do zaključenja državnega zbora.

Bodočnost pokaže, v koliko so opravičene vse te nade večine. Največ, ne, vse je zavisno od tega, da-li so se posamične skupine zjediniše za program, obsežajoči zahteve vseh negospodovalnih narodov in dati pokažejo potrebne odločnosti tudi — proti zistemu.

O tem pa smo uverjeni tudi mi, da Nemci niso baš koristili svoji stvari. Tega menenja je bil tudi slov. poslanec dr. Sušteršič, ki je rekel na banketu: „Postopanje opozicije so bili vdarci s kladivom, ki so železo večine utrdili do jekla. Dokler bode v večini zvestoba zavezništva, ne zgodi se ničesar brez nas“.

Grška in Turčija. Glede premirja mej Grško in Turčijo se je določilo, da se prično pogajanja v Carigradu dne 3. t. m. Doba premirja da traja torej tako dolgo, da se spremeni v popolni mir. Kar se dostaje pogajanj, je menenje tako, da Sultan privoli, oziroma potrdi olajšanje od Turčije stavljenih pogojev, kakor to želijo velevlasti. Spomenica Grške pak, zahtevajoča, da se odbijejo vse zahteve Turčije, se po nasvetu Nemčije popolnoma prezre in to iz ozirov, ker se je Grška podvrgla povsem sklepom velevlasti. Značilno za materijelno stanje Grške je to, da kralj in naslednik odstopita tretjino svoje apanaže. — Narod je jako nezadovoljen, oblasti nimajo nikakega ngleda in v okolici atenski pojavila se je četa 850 razbojnikov. Kraljeva družina je v nevarnosti in se utegne navstati revolucija, ako se stvari ne potolažijo na jeden ali drugi način. Ralli hoče, da je deželo sploh varovati pred napadi, kajti, ako bi se mirovna pogajanja izjalovila, bi se napadi takoj ponovili.

Iz najnovejših vesti posnemamo, da so se poslanci zopet jeli razgovarjati o stvarih na Kreti. Glede avtonomije, ki se ima privoliti temu otoku, so se baje sporazumeli popolnoma (kolikokrat že ?),

le italijanski poslanik je menil, da naj bi se lotili zopet krečanskega vprašanja še le potem, ko bode sklenjen mir med Grsko in Turčijo.

Različne vesti.

Radi binkoštnih praznikov izide prihodnje izdanje „Edinosti“ v torek zvečer.

Himen. Gospod Ante Bogdanovič, ta uzorno marljivi odbornik pol. društva „Edinost“ in vzgledni rodoljub, se je poročil danes z gospodično Anko iz poznane rodoljubne rodbine Umekove. Novoporočencema najiskreneje čestitke v imenu tržaških Slovencev! Bog Blagoslovi!

Imenovanja na pošti. C. k. poštni oficijal Bonetti je imenovan poštним kontrolorjem. Kakor se nam poroča, so poštni krogi zadovoljni s tem imenovanjem, ne le zato, ker je povišanec marljiv uradnik, ampak tudi zato, ker se je poštevala doba službovanja. Nadejati se je torej, da bode to načelo ancijenitete veljalo tudi o bodočih imenovanjih in da nam poštna oblast da prilike, da bomo enkrat zadovoljni žnjo in da se ne ponovi postopanje, ki ki je dajalo povoda opravičenim pritožbam. — Pozabiti hočemo na marsikojе dejstvo, ki je provzročalo nevoljo med poštnimi uradniki, toda ne moremo opustiti opazke, da je bilo dosedanje postopanje posledica upliva od strani neke osebe, ki bi že res mora enkrat zgubiti — besedo. Nočemo govoriti določneje. Zadnji čas bi bil da bi se poštna uprava osvobodila iz tega upliva in in se tako za vedno preprečijo dogodki, ki le ozlovoljajo vse marljive uradnike.

O tajnem sestanku italijanskih duhovnikov v Trstu pravi „Naša Sloga“, da so se gospoda sešli v hiši največjega liberalca in Žida in da jim je gotovo več do širjenja italijanstva v Primorski, nego pa do interesov cerkvenih in verskih. Upati je, da bodo kmalu popolnoma razkrinkani mladi reformatorji. Župnik rakotolski, veleč. Vinco Orlandini, objavlja v „Naši Slogi“ nastopno izjavo:

„Ker sem bil službeno povabljen od nekih gospodov. italijanskih duhovnikov na današnji sestanek, o katerem sem mislil, da bode jedino le katoliškega obsega; uvažuje, da nisem mogel obljubiti tajnosti, ki se je zahtevala tu od mene, in uvidevši da imajo gg. sklicatelji razen katoliških tudi drugih namenov na svojem programu, katerega mi niso dostavili popred, izjavljam s tem, da sem izstopil iz sestanka in da nimam nikakega nadaljnega posla z sklicatelji.“

Tako govori mož in — duhovnik! Gospodje pri „Amicu“, zapišite si to v album!

Pojasnilo. V „Soči“ št. 23 je vest, iz katere je posneti, kakor da je tiskarna Dolenc v Trstu tiskala neko „babjeversko“ knjižico v lastni zalogi in iz katere da je zdaj, le po nepredvidnosti, napravila ponatis tiskarna A. Gabršček v Gorici.

Podpisani si dovoljuje pojasniti, da tiskarna Dolenc v Trstu ni tiskala take knjižice v lastni zalogi, ker ista sploh ne tiska privatne stvari v lastni zalogi. Trst 5 junija 1897.

Za tiskarno Dolenc v Trstu:

Fran Polič.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda nam piše: V Rojano pri Trstu se je ustanovila nova ženska podružnica. To najmlajšo podružnico pozdravljamo najiskreneje želeči jej obilo cvetja in sadu v prid slovenski deci in narodnemu prebujanju. Takih uspehov nam zagotavlja podružnični odbor sestoji iz vrlih rodolubkinj. Živela nadebujna ta ženska podružnica in njen častni odbor!

Izlet v Ljubljano. Predsedništvo „Del. podp. društva“ javlja tem potem, da je danes poizvedovalo na inšpektoratu južne železnice glede prošnje za poseben vlak. Rešitev še ni prišla z Dunaja, a pride gotovo do torka. Nadejati se je ugodnih pogojev, zato naj se členi vseh narodnih društev le pripravljajo za izlet. Pobliznje pogoje naznanimo v večernem izdanju od prih. torka.

„Slovenke“ št. 12 je izšla danes zanimivo in kaj raznovrstno vsebino, namreč: O vrutvi, pesem, (A. Medved); Ideal, ruski spisala Luhmanova, poslovenil Pahar; O jutru, pesem, (Kristina); Je-li možno videti svoje lastno srce (dr. Schwab); Prevarjena, pesem (Vida); Pedagogiške črtice (dalje), (Danica); Prevarjenemu mladeniču, pesem (Stana); Sreča v nesreči, (M. C.). Za tem književnost in razne vesti.

Slovenke, čitajte svoj list!

Rojansko konsumno društvo nas prosi objaviti, da je zaradi praznikov in na željo več členov — občni zbor istega preložen na prih. nedeljo, dne 13. t. m. ob navedeni uri.

Pevsko društvo „Kolo“ naznanja svojim članom, da je vsa na društvo naslovljene pisma oddajati g. Antonu Vodopivcu, Via Giulia št. 6.

Izlet pevskega zborov „Glasbene Matice v Postojino“ Pevski zbori „Glasbene Matice“ prirede dne 13. junija izlet v Postojino. Udeležnikom tega izleta se naznanja, da bode ob 9 uri sv. maša v postojnski župni cerkvi. Pri maši bode pel oddelek možkega zbora. Svečanostno razsvetljena jama bode odprta od pol 11. ure dalje. Kuvert za skupni obed bode stal za osebo le 70 nvč. Ker bode udeležba velika na tem izletu, pride med drugim občinstva iz vse Notranjske, opozarjamo s tem izletnike v njihovem interesu, da se udeležijo skupnega obeda. Zato pa naj se vsakdo nemudoma oglasi ali v prodajalnici trvdke J. Lozar v Ljubljani, ali pa v „glasbenem domu“, v slednjem vsaki dan od 6.—7. ure zvečer.

Eksplodizija. Včeraj zvečer okoli 7. ure začulo se je po vsem mestu hkratu strašno gromenje, ki je provzročilo dokaj strahu mej prebivalstvom. Hitro se je raznesla vest, da je navstal ogenj v znani pirotehnični tovarni Ant. Brandolina. Skoro je opazila ognjeglasna postaja v ulici Solitario, kako se dviga velik plamen v zrak, na kar je navstala eksplozija. Ista je raznesla streho in stene tovarne. Gasilci niso mogli rešiti ničesar, zamogli so samo braniti razširjenje požara. V tovarni se je nahajala precejšna zaloga raket, umetalnih ognjev in drugih v to svrhu spadajočih snovij, tako tudi smodnika in solitra; vse to je šlo pokom v zrak. Škoda znaša okoli 2000 gld., kar vse seveda ni bilo zavarovano, ker nobena zavarovalnica ne sprejema taci stvari. Žalibog je beležiti tudi nekaj nesreč. 60letni oče tvorničarjev bil je hudo poškodovan na licu in po rokah. Dve ženski, 21letna Justina Piščanec in 60letna Avrelia Gentili sti se prestrašili tako hudo, da ja je napadel krč in so ja morali odnesti na rešilno postajo.

Ogenj. V stanovanju A. Levija v ulici Molin grande št. 8. navstal je včeraj dopoldne ogenj in je upelil hišno opravo. Škode je okoli 300 gl.

Ubojstvo na dan volitve v peti kuriji. Naši čitatelji se gotovo še spominjajo — saj se je o tem dogodku govorilo tudi v državnem zboru — da je bil na dan volitve v V. kuriji (zvečer proti 11. uri) zaboden v starem mestu delavec Fran Gasperšič. Radi tega dogodka je tožilo državno pravdnistvo 17letnega slikarja Ivana Furlana iz Trsta in 19letnega kamenoseka Josipa Ambrosicha. Ker preiskava ni dokazala, kdo je zabol Gasperšiča, tožilo je državno pravdnistvo le radi težkega telesnega poškodovanja. Včeraj se je vršila glavna razprava. Furlan je bil rešen obtožbe, Ambrosich pa je bil obsojen na štiri mesece težke ječe.

Obsodba radi volitvenih stvari. Minolega četrtka je bilo obsojenih več oseb radi nepravilnosti, zagrešenih ob volitvah. Med drugimi je bil obsojen tudi gosp. Cassetti, azistent na občinskem uradu za javno čistost. Oba soobtoženca njegova — jeden slovenske narodnosti, a dragi laški podanik — sta izrekla soglasno, da jima je Cassetti ukazal, da naj gresta volit v imenu drugih, seveda italijanskega kandidata, katerega ime je bilo že napisano na glasovnici. Zajedno je izpovedal jeden obtožencev, da se jim je zažugalo, da zgube službo kakor ulični pometači, ako ne prinesejo tudi svojih glasovnic imenovanemu Cassettiju, ki jih je izpolnil imenom Atilija Hortisa. Zagovornik Cassettija, dr. Daurant, je hotel dokazati, da ni smeti verjeti tej izpovedbi, na kar ga je zavrnil dr. Rybač, kakor zagovornik slovenskega soobtoženca, s tem, da se je skliceval na dejstva, da sta lista „Edinost“ in „Lavoratore“ pred in med volitvijo opetovano in izrečno obdolžila omenjeni občinski urad, da terorizuje svoje podrejene radi volitev, a da ni ni jednemu ni drugemu listu došel nikak popravek in od nobene oblasti. Cassetti je bil na to obsojen na tri tedne zapora. To je zopet ilustracija one svobode ki je vladala v Trstu o volitvi v V. kuriji.

Ponesrečil je včeraj v poštnih ulicah 35letni mizar Al. Pah, padši s stopnic. Prebil si je črepinjo in so ga morali prenesti v bolnišnico.

Dalje v prilogi.

Dvojezični pečati. Nemški listi prinašajo ukaz trgovinskega ministra, kateri ukazuje poštenu in brzojavnemu ravnateljstvu v Gradcu, da se imajo za vse novo ustanovljene poštne in brzojavne urade na Štajerskem in Koroškem takoj napraviti dvojezični pečati, kadar ne bodo sedanji več za rabo. No kaj pa na Primorskem? Štajercem in Korošcem je vlada vsaj toliko pravična, da hoče za novo ustanovljene poštne urade dati dvojezični pečat (kakor da bi za staro ustanovljene ne smela veljati ista pravica!!!), za nas Primorske Slovence pa še te drobtinice od premilostive vladine mize noče pasti!

Vled razburjenosti med igro zblaznela je Margareta Kitzberger v Budimpešti. Nastopila je prvič na odru pred občinstvom in to jo je tako razburilo, da je izgubila pamet.

Za družine zaprtih okoličanov prejeli smo sledeče nadaljne darove:

Anton Notar, Plavije	gld.	1.—
Marija Notar, Plavje	"	—50
Ivanka Medja	"	—50
Ivan Škedelj nabral pri Lenčku . . .	"	1.30
Ljudevit Špiler nabral v veseli družbi na Pivki	"	2.—
Na svatbi g.čne Lojzike Koblerjeve in g. Slavca nabral Iv. Jenko . . .	"	35.—
Skupaj	gld.	40.30
Prej izkazanih	"	1468.03
Skupaj	gld.	1508.33

Nadaljne darove sprejema radovoljno naše upravištvu, ozirom na to, da je še vedno preko 20 okoličanov zaprtih, a 11 njih je obsojenih na večmesečne kazni.

Novačenja v Solkanu. O stvari sami smo pisali tudi mi že in z veseljem pridodajemo našim čitateljem vest, da so se novinci ob novačenju dne 31. maja vedli povsem tako, kakor se vede mirni gospodar na svoji zemlji. Sitni Lahoni so seveda mislili, da odpade od tega dne kak grizljaj za njihovo ostudno prežvekanje, a ta čas ni bilo zaželjenega grizljaja. Še več, celo sami so morali potrditi, da se je vrnilo vse v najlepšem redu, izvzemši menda en slučaj, da je neki novinec bil dejan pod ključ za 5 dni vsled „premalega spoštovanja do komisije“. Pozabili so seveda, da je bil tisti novinec rojen v Trstu in da je Lah po vzgoji in mišljenju. Pa še tega bi bili radi dejali na naš konto, samo da bi bilo kaj žvečiti? Ne boš! Nad vhodom v dvorano za novačenje pa sti plapolali poleg cesarske dve mogočni slovenski trobojnici. Tako je prav! Mirni, a dosledni! Izmej 170 poklicanih mladeničev potrjenih je bilo 19. V pol uri je bilo dovršeno vse.

S koperskih hribov dne 4. junija. Huda vročina je začela ta mesec. 1. junija je kazalo pop. ob 2. uri 30° C., 2. junija 30½° C., včeraj 32½° C. in danes ob 12. dop. 30° C. Nenavadno za ta mesec. Včeraj popoldne je začela huda nevihta iz Čičarije nad Kubedsko in dve sosedni fari. Okoli Kubeda je baje pobila toča in je več ali manj poškodovala poljske pridelke notri do Marezig. — Naprej proti zahodu je bilo samo malo dežja, hujše je moralo biti pa okoli Opatljšćine in Motovunščine. In danes ravno okoli opoldne zopet, začetni od izhoda in juga, grom in blisk in šumenje v oblakih; velika ploha po ravno tistih krajih. Ko se je zjavnilo, se je videlo z naših hribov po nekat-rih krajih po gorah okoli Slavika in nad Rakitovcem in Brestom vse belo od toče. Zadel je gotovo tudi Čičarijo. Ubogo ljudstvo!

Irredentovsko komedijaštvo. Vsemu svetu se že zdi do vrha neslano igranje laške komedije po vedno enem in istem taktu. Ali kakor se vsaka stvar enkrat obrabi in naj je še tako trda, tako se mora obrabiti tudi ta laška igrača s slovensko potrpežljivostjo. Italijani so že s tem naredili velikansko nenumnost v svojem „programu“, da so pustili stvari priti do skrajnega vrhunca. Ali kadar je prišla kaka stvar do vrhunca, tedaj je po naravnih zakonih posledica, da se jame nagibati k padcu. In vrhunec so bili viharji ob zadnjih državnozbornih volitvah, viharje pa že v prirodi provzroča — mraz. Mraz sovražnikove brezsrčnosti pritiskal je na toploto naših čutil ljubezni do svojega rodu — ergo zaključka: mraz doseza, provzročivši vihar, svojo naravno nižino, a dviga toploto kvišku in vse, kar živi v njej. S toploto

čutil za naš mrzlo tlačeni rod dvignili smo se tudi mi kvišku in nasprotnik se bliža padcu. To bližanje padcu se sicer še ne pozna v vseh smerih a čutimo je že prav dobro. Nasprotnik, v zavesti krivice (in krivica je tista šmentana reč, ki se vedno maščuje nad krivičnikom) meče zdaj samo še s frazami okolo sebe, hoteči pokriti komedijaštvo krivice z dokazi resnice. Noče se mu posrečiti, zato mu postaje sapa težka. V resnici bi ga morali mi pomilovati že s stališča človeške ljubezni, ker je to vsikdar neprijetno stanje, ako smo radi storjene krivice v zadregi pred dotičnim, komur se je storila krivica. Zatorej želimo odkritost, da se rešijo iz blamaže, in da pridejo prav kmalu do spoznanja, da je v avstrijskem Primorju najbolje za vse prebivalce, ako opuste prenapete politične sanje in da žive v blagem soglasju mej seboj, uživajoči milost božjega soluca, kakor srečne zemске stvari. Vsakemu svoje! In kadar se doseže to soglasje — daj Bog, da bi se čim prej! — tedaj pozabimo radi tudi mi dobo delirija, v katerem se nahaja, nam v nemalo nadlego, naš pomilovanja vredni nasprotnik.

Zveza po vodi med Donavo in Trstom. V poslednji seji kongresa za notranjo plovbo na Dunaju je predaval svetnik Lieben o stružni zvezi med Donavo in Trstom. Po načrtu govornika trebalo bi prekopa, kakoršnega dosedaj še ni na svetu. Izvedljivo pak bi bilo podjetje stoprav tedaj, kadar bi bila konstrukcija dvigalnega orodja dovršenejša od sedanje. Lieben črta strugo nastopno:

Struga naj bi ostavila Donavo pri Mauthausnu (Mauthausen je trg na Gor. Avstrijskem sodnega okraja Perg), potem bi se združila z reko Anizo in bi šla z isto dalje do Selske doline in skozi ob železnici do sv. Mihela na Muri. Najnižja višina, katero bi trebalo prekoračiti, je greben pri vasi Wald na gor. Štajerskem, ležeči 849 metrov nad morskno višino in 600 metrov nad ustjem Anize. Od tod bi držala struga do Mosta (Bruck) nad Gradcem, od tod dalje rabila bi Mura do Mureka. Potem bi prišel prekop med Muro in Dravo ter bi dosegla struga najprvo Ptuj, potem Celje, in Zidani most. Od Zidanega mosta dalje bi rabila struga Sava. Pri ustju Sore v Savo bi bile največje težkoče. Trebalo bi predora dolgega celih 6 km., da bi dosegla Idrijsko dolino in bi od ondi dospela v Sočo. V mali loki Rožega in ob ustju Timave bi dosegel kanal morje. Daljava tem potom od Donavo doli bi znašala okoli 730 kilometrov. Od teh 730 kilom. bi odpadlo 500 kilometrov na regulacije rek, 200 kilom. bi šlo po dolinah in kakih 30 kilom. bi znašali predori in prerezi. Težkoče in stroške te struge — pravi govornik — je treba upoštevati, ali tudi koristi bi bile ogromne. Dunaj bi postal sredotočje velike plovbe, Trst pa bi zadobil svojo že dolgo zaželjeno vodno cesto do Dunaja. In tudi med drugimi deželami Avstrije bi se ustanovil ceneji plovni promet.

„Literarni cigani.“ Ruski pesnik N. Uspenskij je bil pravi tip ruskega bohémijena, ki se je skoraj vse življenje svoje klatil po umazanih beznicah, popivaje in pretepaje se s pijanci. Bil je velik talent, a tudi ženijalen postopač. Za dve kopeki je deklamoval Puškina, za tri Lermontova, za deset kopek pa dela Bakmina in Dostojevskega. V spremstvu svoje vroče ljubljene hčerke potepal se je po Moskvi ali po Tuli od gostilne do gostilne. Grof Tolstoj ga je hotel rešiti tacega ciganskega življenja in mu je ponudil stanovanje na svojem posestvu v Jasnaji Poljani. A redno in ugodno življenje v družbi pisatelja-grofa ni dolgo ugajalo Uspenskemu. Vajen je bil že tako beznic in barabstva, da je Tolstemu z nova ušel mej vlačugarje. Ko pa so mu vzeli hčerko, hoteči jo rešiti gotove moralne pogube, je pesnik zblaznel od žalosti ter si prerezal grlo. Verlaine in Uspenskij sta bila najzanimivejša „cigana“ mej literati. Nu, morda imamo tudi Slovenci kaj — literarnega bohémijenstva! Tako praša h konci gori ponatisnena črtice „Narod“ in na to vprašanje bi se dalo veliko, veliko odgovoriti.

Ako imamo literarnih „ciganov“, o tem se ne ve dobro razen enega slučaja, ki pa tudi ni pristen. Toda dobiti jih utegnemo s časoma več, nego vsaka druga dežela, ako pojde tako naprej, kakor gre zdaj, ako se bode s pisatelji in talenti delalo kakor se dela sedaj. Znano je, da talent, še tako krepak, polagoma podleže silam usode, ako so ga ne podpira dostojno. Kako pa se v nas

„podpirajo“ pisateljski talenti, o tem nas uči prežalostna izkušnja. Mi hočemo vedno ostati drug nad drugim in kdor količ kaj ima prilike in moči, zatira in tlači tovariša, kjer le more, boje se za svojo — „slavo“. Naj le zmajujejo z glavo izvestni gospodje, ki stoje na „višku“ svoje slave, nje zavleje ta beseda v marsičem. Kar oni ne spijejo, to ni za rabo in o tovarišu, ki morda socijalno ne stoji na primerai višini, bi najraje ne slišali ničesar, ali pa se ga ogibali kakor — ušivega kožuba. Kje bi se našel slovenski Tolstoj, ki bi povabil Uspenskega na svoj dom? Hal! da se približa njegovim vratom, zapahne mu jih pred nosom z sedmerimi zapahi, ali pa ga pusti zapreti! In tako se utegne zgoditi, da bode marsikateri Uspenski v poznejh dobah na Slovenskem citiral slavne naše pesnike, seveda, ako bi ga naše občinstvo hotelo slušati.

Demonstracije v Budimpešti zoper nemške igralce se nadaljujejo in postajajo že nevarne za javno varnost. Včeraj so trosih po ulicah blizo gledališča patrone napolnjene dinamitom. Patrone so eksplodirale, vsled česar sti bili ranjeni dve osebi. To je že skrajno sovražstvo proti Nemcem v Budimpešti in naši nemški liberalci molče pohlevno, ker si ne upajo nastopiti zoper madjarske žide.

Honorar Adeline Patti. Kako bogato plačuje svet pevska grla, posnemamo iz vesti, da je ravnatelj nekega londonskega gledališča plačal slavni pevki za jeden sam večer petdeset tisoč frankov.

Reški psi. V Reki je v zadnjih dneh steklo nekaj psov in ranjena je neka 80letna ženska. Dva psa sta erknila vsled te bolezni.

Grozna smrt. V nekem zapuščenem logu ob Donavi blizo Dunaja so našli silno razmesarjeno truplo nekega italijanskega delavca. Truplo je bilo tako razmesarjeno, da je bilo komaj poznati, da je človeško. Ital. delavec je moral radi revščine spati pod milim nebom in pridrl je nanj stekli pes in ga ogrizel do smrti.

Zanimivost časnika. Neki ameriški list napolnjuje en celi predal o zanimivosti časnika in o nalogah časnikarja, da bode njega list zanimiv in — prebavljiv.

Omenjeni list pravi mej drugim: nič ni bolj neslanega in težkega za želodec čitateljev, ako je list prenatlačen samih — ali resničnih ali izmišljenih — zanimivosti. Kakor se človek naveliča vedno dobrih in sladkih jedil, kakor se naveliča vedno jasnih dni in šumnih zabav, tako se naveliča vednega čitanja takozvanih „interesantnih“ novic. Resnica je, da se duh vežba in čisti ob čitanju dohovitih črtic, ali resnica je tudi, da se zopet — ubija. Kajti človeške slabosti se ne dajo utajiti, še manj pa trajno premagovati. Mej uživanjem in delom bodi vedno presledkov, v katerih si pošijeta duh in — telo! Da, tudi telo! Kajti ravno preveliki duševni napor novega veka, bodisi v vživanju ali v delu, zakrivili so toliko boleznij, izvirajočih iz oslabilih živcev in pokvarjenega želodca. Največ v tem oziru grešijo seveda časniki, ki *teknujejo* mej seboj v prinašanji interesantnih člankov in vesti. In ako pomislimo, da večina ljudi čita časnik še ob — *črni kavi*, razvidimo takoj, kako je treba paziti, da poleg kave tudi časnik, ne povapešuje razburjenja živcev.

Časnik, ako hoče biti zajedno prijatelj človeškemu zdravju, ne imej preobilo število takozvanih interesantnih ali razburjajočih notic.

Ko pa noben časopis ne sme biti brez istih, skrbeti je za primerne odpočitke, t. j. za črtice brez posebne važnosti ali veljave, ob katerih čitatelju ni treba *mistiti*. Naj bolje je storil časnikar, ako je svojim črticam pridodal porcijo humorja, ki nikoli ne škoduje in je za prebavljanje lista to, kar so — kamelice za želodec.

Židovski profesor. V Erlangenu je židovski profesor medicine, Rosenthal, sekciral žabo in isto v to svrhu pribil na drevo. Pri tem je cinično dostavil: glejte gospodje, kakor ta žaba tu na drevo, tako je bil pribit Jezus Kristus na križ. Med krščanskimi slušatelji je zavladala velika ogorčenost vsled te židovske predrznosti. In Rosenthal je dika nemškega liberalizma! Pfai!

Oženjeni otroci. V Indiji je 100.000 dečkov in 627.000 deklic pod 14 letom pravilno poročenih.

Izseljevanje iz Evrope. Od leta 1891 pa do leta 1895 se je izselilo v izvenevropske kraje sledeče število ljudi in sicer: Iz Nemčije 402.600,

(krasno!) iz Avstro-Ogerske 272.500, iz Švice 24.400, iz Italije 751.200 (še krasneje!), iz Francoske 27.000, iz Angleške in Irske 978.000 (naj krasneje!), iz Holandije 17.500, iz Belgije 14.100, iz Danske 37.700, iz Švedske 139.500, iz Norveške 61.100, iz Španjske 177.000, iz Portugalske 137.800 oseb. „Triesterica“ pravi: najmočnejše izseljevanje v teh letih se je vršilo v skandinavskih kraljestvih in v Portugalski. Števila izseljencev teh držav presegajo v razmeri prebivalstva število izseljencev iz Nemčije za štirikrat. Primerno mala izseljevanja so se vršila v Belgiji in Holandiji, posebno pa v Franciji.

Toliko več pa v blaženi Italiji! Ali je le-ta ostala „Triesterica“ v peresu? 751.200 Italijanov (in kakih!) v inozemskih deželah govori dovolj jasno o sliki življenja v Italiji, kakor tudi o tem, koliko si zamorejo čestitati izvenevropske dežele na tej „pridobitvi“. Nam tržaškim Slovencem pa bi se dokaj oddahnilo, ako bi še teh 30.000 Italijanov odšlo kam drugam, ki so se preselili v svojo (?) — „podaljšano Italijo“.

Atenski meščan grškemu kralju. Dnevnik „Acropolis“, najbolj razširjen list atenski, je prinesel sledeče odprto pismo, namenjeno kralju Juriju: „Velikanstvo! Ako želite zmagoslavja grške vojske, za kar so poroki Smolenski, Terpiti, Limbriti in Konstantinidi in vsi vaši junaški vojaki, če se sploh za to zanimate, slecite obleko, oblecite se po vojaški in pojdite na bojno polje! Če pa vas vežejo druge težnje in dolžnosti, pustite vse, sklenite mir in zbrisite Grško z zemeljskega površja!“ Loukas Bello.

Pred meseci bi bilo to odprto pismo mogoče bolj na mestu, nego je sedaj.

O stanju slovečega župnika Kneippa, čegar smrt so že naznanili nekateri časopisi, prihaja iz Würshofna, kjer leži zdaj župnik bolan, sledeče izvirno poročilo:

Po dosedanjih javnih sporočilih bi bilo soditi, da se je pri župniku Kneippu bati najhujega, ne da bi se seveda znalo natančno, kaj je tako hitro uklonilo častitega starčka, ki je bil še lansko leto čil in krepak, kakor malo kdo v njegovih letih. Irtina je, da se je župnik Kneipp meseca aprila t. l. zelo prehladil na potovanju in da je prehlajenju sledila huda mrzlica. Toda za pravo njegovo bolezen se dolgo časa ni vedlo in je ista najbrže že odprej tičala v njem. Ako se pomisli, da je vrli, sedaj 77 let stari mož, več nego jedno desetletje z vso požrtvovalnostjo skrbel za blagor svojega bližnjega, da je od ranega jutra do poznega dne šivel samo v skrbi za svoje bolnike in ni sebi privoščil niti najpotrebnejšega, tedaj je le čudo, da se nasledki tega napora niso pokazali že prej. Po soglasnem izreku zdravnikov, ki so preiskali zdravje bolnikovo, ima župnik v dolgem delu telesa veliko oteklin. Ker pa, glede na njegovo starost ni misliti na kako operacijo, je stvar zares jako nevarna in ni upanja, da pacient popolnoma ozdravi, — eminentne nevarnosti za življenje njegovo ni.

Nasprotno, se počuti župnik Kneipp že precej bolje; zdravi se slednji dan z vodo, ima dober apetit, nič mrzlice, samo tu pa tam ga napadajo večje slabosti. Temu nasproti pak ima najizborniško postrežbo; zdravnik njegov, dr. Baumgarten, si prizadeva na vso moč, da obrani veleslužnega moža še pri življenju.

Mej došlimi obiskovalci zdravilišča v Würshofnu, katerih je vkljub slabemu še vremenu že precejšnje število zbranih, vlada splošna skrb za „očeta Kneippa“, kakor a vse imenuje ondi. Na vsem pa se pozna, da je častiti bolnik skrbel v polni meri za svoje zdravilišče za slučaj, ako bi ga Bog utegnil poklicati k sebi. Sebasteanem nadzoruje že sedaj P. prior Reile, dolgoletni Kneippov tajnik, kateri osebno obhaja z bolniki na način, kakor je za zdravih svojih dni delal župnik sam. P. prior Reile je zelo uljuden z gosti gosp. župnika in hvalevreden učenec njegov. V kratkem času si je pridobil vsa srca in dobro ime. Sodelujeta zdravnik dr. Baumgarten in dr. Mahr ter skrbita za popolno ugodnost svojih bolnikov. Würshofen ostane za vse čase zdravilišče Kneippove zdravilne metode v čast in slavo svojim ustanoviteljem.

Kraj sam na sebi se razvija jako lepo in daje vse ugodnosti svojim gostom, tako glede zdravja kakor zabave. Vseko leto zida se vilam podobnih poslopij, ceste se popravljajo in krasé, kanalizacija je skoro popolnoma dovršena; iz vodovoda prihaja izvrstna pitna voda in za kopelj; električna železnica vozi iz Türkheima in popotnikom ni treba se več mučiti po prej prašni in grčavi cesti; električna razsvetljava je uvedena povsodi in tudi za različno zabavo je poskrbljeno že v obilni meri. Samo senčnati krasni jelovi gozdi, kakoršnih je dobiti malo kje po zdraviliščih, čakajo primernih potov in klopj za odpočitek sredi zdravega go-

zdnega vzduha. A tudi temu nedostatku odpomore se v kratkem. Nj. ces. visokost nadvojvoda Josip odposlal je semkaj svojega osebnega zdravnika, dra. pl. Coltellia, da se le-ta prepriča o zdravju gospoda župnika Kneippa in poroča o njem svojemu visokemu gospodu. Kakor znano, biva nadvojvoda vsako leto nekaj časa v Würshofnu in tudi sedanjí čin kaže, kako globoko sočutje goji Nj. Visokost do prečastitega bolnika. Dr. pl. Coltelli odpotuje danes zopet nazaj v Cerkvenico.

Prijateljem dobrega vina.

Pišajo nam: Večkrat se ustavljam v gostilni g. **Jurija Martelanca** pok. Andreja (po domače „Dete“) na stari cesti iz Barkovelj na Prosek in vsikdar sem dobil tam dobre, domače, pristne kapljice. Kdor hoče torej piti dobrega vina, naj se le ustavi v tej gostilni.

Meščan, ki rad zahaja v okolico.

Aron.

Videl sem ga pred par dnevi na borznem trgu v Trstu — skoro ga nisem več spoznal. Bil je opravljen v drago sivo obleko in dalekovidna zlata verižica mu je dičila telovnik, ovijajoči se preko rejenega trebuha.

Lice mu je stolstelo in koteleti ob istih naznanjali so srečevalcu, da Aron ni več ubogi prodajalec užigalk, kakor je bil pred petnajstimi leti gori v cesarski stolici.

Da, tedaj je šlo slabo Aronu.

Bratje v Abrahamu so mu rekali: „Hodi in delaj, kakor hodimo in delamo mi! Bog Jehova te je obdaril umom, kakoršnega ni podaril krščnim bratom tvojim, zatoorej si lahko pridobiš, česar oni ne znajo. Iz malega prihaja veliko!“ Tako so ga odslovili.

In Aron je šel in prodajal užigalke, a priboril si ni ničesar. Bil je torej obupan, zelo obupan. Nekega dne je sedel ob bregu Donave in žalostno štel bore novčiče, ki si jih je prislužil s prodajanjem užigalk: bilo je komaj za večerjo.

Ko je tako sedel na zaprašenem tlaku, zamišljen sam v se, približal se mu je nekdo in ga ogovoril: „Poznam te, ti si Aron K... s iz P. v Galiciji. Slabo se ti godi, to vidim, a jaz ti zamorem pomoči...“

Iznenadjen se je dvignil Aron in pogledal neznanca z izrazom dvoma in upa v očeh.

„Ne dvomi!“ je rekel oni, marveč dvigni se in idi z mano — v Trst. Sam si, tu nimaš nikogar, komur bi se tožilo po tebi, — idi! V Trstu je še umogo dela za nas, še več zaslužka, tako mi poročajo prijatelji, ki so tudi obogateli tam doli, prej revni kakor si zdaj ti. Ondi živi ljudstvo sicer mirno in dobro ljudstvo, a silno nepraktično in lahkomišno. Idi va, pomagajva tudi midva učiti jih, kako je biti človeku opreznim skrbčim, — človek je na svetu, da dela in misli, sosebno ako je reven, kakor je naš rod, ne pa, da bi psal lenobo mej tem, ko mu leté pečene ptice od neba. Na nas je, da planemo med nje in jim odnesemo, kar znajo oni tako slabo čuvati, nam pa pomaga do bogastva in blagostanja, o kakoršnem se onim niti ne sanja ne. Časi mirne, sladke lenobe, časi medsebojnega prijateljstva onih ljudij in njih sanjava sreča je *minula*, odslej bomo vladati tam doli mi!“

Po teh besedah se je dvignil Aron in v malo urah sta sedela že oba v železniškem vozu, razvijala načrte za svojo in svojega rodu prihodnost ob obalih Adrije. Ako pa bi jih bil kdo poslušal in razumel, zdelo bi se mu bilo, kako se pripravljaja jastreb, da bi planil na svojo žrtev.

V Trstu se je obrnilo Aronu bliskoma na bolje, bogatel je od dne do dne. Pomočjo tovariša svojega rodu posrečilo se mu je skoro otvoriti obrt in v sredstvih bogatenja ni bil posebno izbirčen. V teku desetih let si je kupil hišo in ustanovil ogromno trgovino z inozemstvom.

Besede njegovega tovariša so se izpolnile do pičice, — prorokovanje ni bilo samo fatalistično dalekogledanje, marveč: — dobro proračunjen načrt.

Najnovejše vesti.

TRST 5. Ravnokar nam je došla vest, da je v Škedenju navstal velik pretep mej domačini in laškimi delavci. Več oseb je bilo težko ranjenih. Vodja redarstva Göbl prišel je s 24 redarji v Škedenj. — Red se je zopet napravil. (Res, hvaležni moramo biti kranjski obrt. družbi, da nam je naklonila — takih gostov. Op. uredn.)

Atene 4. Ministerski svet je dolečel pred podpisom premirja na morju, nekoliko točk v smislu turških zahtev, glasom katerih ostavi Grško brodovje turško vodovje in ne bode pregledovalo turških ali nevtralnih ladij, plovečih v turška pristanišča ali iz istih. Na drugi strani ne bode dovoljeno pošiljanje vojakov in streljiva za turško vojsko preko nevtralnih pristanišč, ne bode smelo turško brodovje ostavljati Dardanel in se ne bodo smele pomnoževati garnizije na otokih Arhipela. Ni še znano, da-li se premirje podpiše že danes, nadejajo se pa, da se ne pojavijo nikake težkoče.

Zobobol olajšujejo

zobne kapljice lekarja Piccolija v Ljubljani

(Dunajska cesta)

katero so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in k. Vis. prejšnje gospe prestolonaslednice-udove nadvojvodinje **Stefanije** Stoklenica velja 90 kr.

Trgovinske brzojavke in vsti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7.42 7.43 Pšenica za juni 1897 7.77 do 7.79 Oves za jesen 5.26—5.28. — Kava za jesen 5.85 5.87. Koruza za juni 1897. 3.72 3.74 Pšenica nova od 78 kil. f. 8.15—8.20 od 79 kil. 8.20 od 80 kil. f. 8.30—8.35, od 81 kil. f. 8.35 od 82 kil. for. —, —, —. Jedmen 5. — 5.10 prosa 5.75—6.20.

Pšenica: slabe ponudbe, omejeno povpraševanje. Prodaja 15000 mt. st. Vreme: lepo.

IFAGA. Neračunirani sladkor for. 11.65 do —, —. Novi po f. 11.72.

Praga. Govori se da je bil kvartel podaljšan za 5 let, počemsi a 1. oktobrom.

Havro. Kava Santos good average za juni 47. — za oktober 48.25 mirno.

Dunajska borza 8. junija 1897.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	102.—	102.—
„ „ v srebru	102.05	102.05
Avstrijska renta v zlatu	123.15	123.10
„ „ v kronah	99.85	100.80
Kreditne akcije	366.40	366.60
London 10 let.	119.50	119.50
Napoleoni	9.52 1/2	9.52
20 mark	11.73	11.73
100 italj. li.	45.40	45.40 1/2

V narodnem domu v Celju

je oddati v najem še nekaj prav lepih prodajalnic za nizke najemnine. Prddajalnice leže zelo ugodno, ker so nasproti c. kr. davkariji in okrajnemu glavarstvu in ker sta v „Narodnem Domu“ dva denarna zavoda, namreč „Posojilnica“ in „Južno štajerska hranilnica“ tako, da je tkaj vedno velik promet, posebno ker stoji „Narodni Dom“ ob ljubljanski drž. cesti, po kateri gre ves promet iz Savinjske doline. V „Nar. D.“ je tudi gostilna, čitalnica in zbirališče celjskih narodnih društev

Pogoji se izvejo pri „Celjski posojilnici“, kamor naj se blagovole pošiljati tudi ponudbe.

Svoji k svojim!

V gostilni Piazzetta Cordaiuoli š. 3

se točijo zajamčeno pristna bela vina „Vipavske vinarske zadruga“ kakor tudi istrsko črno in dalmatinski opol po sledečih cenah:

Vipavsko belo . . . po 40 lit.

Glasoviti renski rizling „ 56 „

Dalmatinski opol . . . „ 40 „

Istrsko črno . . . „ 44 „

Družinam na debelo:

Vipavsko belo . . . po 35 „

Glasoviti renski rizling „ 48 „

Istrsko črno . . . „ 38 „

Kuhinja jako ukusna, cene najnižje, postrežba točna. Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu iz mesta, okolice in dežele, udani

Ivan Kušder,
upavitej.

Voda Beaufort - Spontin

iz vrele v

Neudorf-u pri Karlovih varih

je najbolja in najzdravejša pijača, ker razven dvojne ogljenčeve kisline od magnezije ima v sebi tudi 32% naravnega ogljenčevega kislica.

Zastopstvo za Trst, Istro in Primorje

Siegfried Hochwald

TRST — Via Giotto — TRST.

Zaloga pohištva

trdke Alessandro Levi Minzi

Trst, Via Riborgo, 21 in Piazza Vecchia št. 2

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustriran cenik zastoj in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Fran Valetič

krčmar

ulica Solitario šte. 12

toči jako fina vina črna in bela, kakor tudi pravi *kraskitteran* po zmernih cenah. Drži izborno *puntingamsko pivo* v sodčkih in v steklenicah.

Ima tudi *tropinovec*, *brinjevec*, *slivovec*, *vermouth* itd. Krčma je odprta od 7. zjutraj do 1. popoldne.

Za mnogobrojni obisk se priporoča prav toplo rojakom svojim, zahvaljuje se jim v naprej, z spoštovanjem

Fran Valetič

krčmar,

Agentje,

ki obiskujejo zasebnike, iščejo se proti visoki proviziji za razprodajo 6krat premiranih novovrstnih lesenih zastiral (Rouleaux) in zatvornic (Jalousies). Ponudba s pričevali C. Klement-u, tovarna zalouzij, Braunau na Bavarskem. (Ustanovljeno leta 1878 Največje tovarne te vrste.

4 zlate, 18 srebrnih kolajn, 30 častnih in priznanih diplomov.

Kwisda

korneuburški

živinoredilni prašek

veterinarsko-dijetično sredstvo za konje, rogate živali in ovce.

Rabi se že 43 let v mnogih hlevih, kuder noče živina jesti, pri slabem prebavljanju, za zboljšanje in pomnoženje mleka pri kravah.

Cena 1/2 škatlici 70 nvč.

II 1/2 35

Dobiva se pristen le z gornjo varstveno znamko v vseh lekarnah in trgovinah z mirodijami.

Glavna zaloga:

FRAN, IV. KWISDA,

e. in k. avstro-ogerski in kr. romunski dvorni liferant.

Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Dobro poznane in pripravne

škropilnice

inženirja Živica

dobivajo se vedno po navadnih nizkih cenah v skladišču trdke

Živic in druž. (Schivitz & Comp.)

ulica Zonta šte. 5

TRST.

Na zahtevanje pošilja se cenik.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisoderni ovet“ (Milleflori).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim sluhajem, če poče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omet za zdravljanje, stoji 50 nvč, ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.

Wertheimov

šivalni stroj na dvoen prišitek

Nemški fabrikat prve vrste za domačo in obrtno rabo, razpošiljam z Dunaja na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

stroj na noge z visokim držalom

35 gl. 50 nvč.

stroj na roko z visokim držalom

31 gl. 50 nvč.

stroj z ladjico na krog

49 gl. — „

30dnevna poskusnja

Vsak stroj, kateri se ne obnese izvrstno v času poskušnje, vzamem nazaj na moja stroške. Cenik in šivalni uzorci do iti je na zahtev.

Razpošiljalna hiša šivalnih strojev

Lois Strauss

trgovskosodno protokolirana firma

oskrbovalce družstva c. k. državnih uradnikov.

DUNAJ, IV., Margarettenstrasse št. 12 gs.

Služi naj Vam kakor prijazno poročilo, da stroj poslan od Vaše cenjene trdke v minoletem mesecu deluje dosedaj brez pogrška in da je moja soproga popolnoma zadovoljna.

Weissbach na Češkem, 29. decembra 1896.

Fran Augusten, kupčija lesa.

„Osmica“!

Prijateljem in znancem naznanjam, da sem odprl danes „osmico“, da potočim svoj izvrstni domači pridelek, črno in belo vino.

Ivan Marija Bole,

posestnik,

v Rojanu št. 242.

Liniment. Capsici comp.

s sidrom

iz Richterjeve lekarne v Pragi,

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 40 nvč., 70 nvč. in 1 gl. po vseh lekarnah. Zahteva naj se blagovoljno to splošno priljubljeno domače sredstvo na kratko kot

Richterjev liniment s „sidrom“

ter naj se previdnostno vsprejmejo le take steklenice kot pristne, ki imajo znano varstveno znamko „sidro“.

Richterjeva lekarna

„Pri zlatem levu“ v Pragi

Gasilno orodje

brizgalnice vseh strok
brizgalnice na par
sesalke, vodnjaki,
oprave, cevi i. t. d.

Fr. Kernreuter,

DUNAJ

Hernals — Hauptstrasse 105.

Prevzarki in ceniki na vso krajo brezplačno.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

(registrovana zadruga z omejenim poročtvom)

v TRSTU, Via Molin piccolo št. 1, I. nadstropje.

(blizu novega poštnega poslojja)

Dajo posojila na vknjižbe po 5 1/2%, menjice po 6%, zastave po 5 1/2%. Sprejema hranilne vloge in je obrestuje po 4%. — Uradne ure so: Vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. popoldne, ob nedeljah in praznikih od 10—12 dop. Izplačuje se vsaki ponedeljek od 11. do 12. ure dopoldne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži voljajo po 200 kron. Zadrugi deleži se lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 1 gl. ter znaša vsaki delež 10 gl.

Vse stroje za poljedelstvo in vinogradstvo

CENE Z NOVA ZNIŽANE.

Stiskalnice za grozdje, diferencialna sestava. Ta sestava stiskalnice ima največjo pritiskujočo moč izmed vseh drugih, kakoršnih koli stiskalnic.

Stiskalnice ze masline, hidravliške stiskalnice, brizgaljke proti peronosperi, Vermorelove sestave.

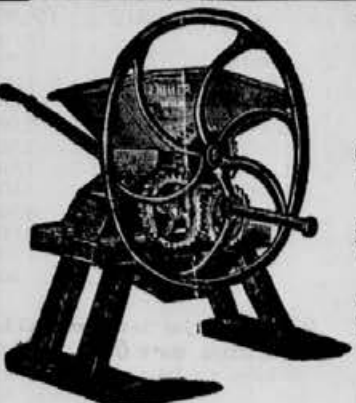
Te moje brizgaljke so znane kakor najboljše ter najcenejše; avtomatične brizgaljke, tlačilnice s pripravo za tlačiti jagode, stiskalnice za seno, triere itd. v najboljšem proizvod.

Ig. Heller, Dunaj

Cenike in splošne zastoj!

Iščem zastopnikov! — Čuvati se je ponarejanj!

II, Praterstrasse 49.

Njegova Svetost

Papež Leon XIII.

sporočil je po svojem zdravniku profesorju dr. Lapponi-ju le-karnarju PICCOLI-ju v Ljubljani najsrčen jšo zahvalo za Njegovi Svetosti vposlano

tinkturo za želodec

Omenjeni zdravnik, kakor veliko drugih odličnih profesorjev medicine so

Piccoli-jevo tinkturo za želodec

I preskusili, ter jo priporočajo kot izvrstno kre-pilo za želodec, katera krepi želodec, pomnožuje tek ter povspesuje prebavlanje in čiščenje.

Cena: 1 steklenica 10 nvč., 12 steklenic z zavijem 1 gl. 36 nvč., poštna pošiljatev 70 steklenic 6 gl. 50 nvč.

Najvišje priznanje

lekarnju PICCOLI-ju v Ljubljani kot prirejevaleu

kapljic za zobe,

katero je z zadovoljnim vspehom Nj. e. in k. Vis. prejasna gospa prestolonaslednica-udova nadvoj-vodinja ŠTEFANIJA izvolila opetovano u-porabiti.

Cena steklenici 20 nvč., 10 stekl. 1 gl. 50 nvč.

Naročbe odpošiljajo se točno proti poštnem povzetju

Hotel-Pension „OBELISK“ na Opčinah.

Udano podpisani usoja si na-znaniti, da je prevzel od gospoda Josipa Goljevščka vodstvo že več let obstoječega hotela „Obelisk“ na Opčinah za sezono pričenšo v soboto dne 5. junija t. l.

Na razpolago je 40 sob čisto na novo opravljenih z vsemi potrebami, dvorana za koncerte in obed, novo napravljeni park, senčnati vrt, italijanska in nemška kuhinja, plzensko pivo, izvrstna tu in inozemska vina, vozovi za izlete, kopelji, telefon in kegljišče v hiši. Hotel je odprt vse leto. Točna postrežba in cene zmerne.

Za prijazni obisk prosi udani

Anton Schein,

vodja.

Lastnik kensorski inšta „Edinost“. Izdavalci in odgovorni urednik: Fran Godnik. — Tiskarna Dolenc v Trstu.